

Urvalsprovet för det samhällsvetenskapliga utbildningsområdet

Provet består av fem delar som innehåller alla provuppgifter. Provet tar 3 timmar. Du kan fördela tiden på de olika delarna hur du vill. Du kan fritt förflytta dig mellan de olika delarna under provets gång.

Under provet får du endast ha urvalsprovssystemet samt separata materialfiler öppna. Du kan göra utkast till dina svar på ett millimeterpapper. Dina anteckningar på millimeterpapper beaktas inte i bedömningen.

I urvalsprovet kan det finnas material i pdf-format. Det är tillåtet att ha materialet i ett separat fönster invid frågorna. Du får använda sökfunktion (Ctrl+F tai Cmd+F). Materialet som delas ut under provet får användas endast för urvalsprovet. Av upphovsrättsliga skäl är det inte tillåtet att dela materialet vidare.

Övervakning

Följ de anvisningar som du får av övervakarna i salen. Vid behov kan du kalla på övervakaren genom att räkka upp handen. Om du har problem med din dator eller provsystemet, anmäl detta till övervakaren direkt. Om det konstateras att en sökande har fuskat underkänns provresultatet.

Att besvara frågorna

Provet består av 15 uppgifter. Uppgifterna har utarbetats utifrån det material som delas ut för provet. Om du inte vill besvara en fråga, välj alternativet "Jag svarar inte på frågan". Varje fråga eller påstående har bara ett korrekt svar. Om provtiden tar slut innan du är klar sparas den senaste svarssituationen som ditt svar. Svaren sparas automatiskt.

Artikelmateriel som delas ut under provet

Eskelinen, T., Seppälä, T., & Ryyänen, S. (2019). Civilkurage: Olydiga individer, samfund och forskare. Sosiaalipedagogiikka, 20, 73–84.

Halme-Tuomisaari, M., & Rapin, A. (2021). "Jag är floden, floden är jag" – miljö, mänskliga rättigheter och ontologisk förändring. Oikeus, 2021(4), 559–570.

Lonka, H. & Jalonen, H. (2023). Kunskapsbaserat beslutsfattande som epistemisk förvaltning: Analys av sakkunnigyttranden i anslutning till lagen om smittsamma sjukdomar. Yhteiskuntapolitiikka 88 (2023):1, 5–18.

Frågorna i provet och de rätta svaren gäller endast det som skrivits i provmaterialet.

Materialet har avlägsnats på grund av upphovsrättsliga skäl.

Poängräkning

Provet består av 15 uppgifter, vilka i sin tur består av ett varierande antal deluppgifter. Det maximala poängtalet för provet är 110 poäng. Rätt svar på en deluppgift eller ett påstående ger +1 poäng och fel svar ger minuspoäng, vars antal varierar beroende på uppgiften. Den exakta poängsättningen, inklusive minuspoäng, förklaras i början av varje uppgift eller uppgiftstyp. Minuspoäng räknas med två decimalers noggrannhet. Att inte svara eller "Jag svarar inte på frågan"- alternativet minskar inte poängen (0 poäng).

Del 1

I uppgifterna 1.1. – 1.2. ger varje rätt svar +1 poäng, varje obesvarad uppgift 0 poäng och varje fel svar -1 poäng.

Uppgift 1.1

Är följande påståenden som grundar sig på artikeln av Eskelinen m.fl. rätt eller fel?

1.1.1. Individens mod kan ses som en kulturell produkt.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.1.2. Att bryta mot lagen är i sig civil olydnad.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.1.3. För att utmana det samhälleliga förvaltningssystemet krävs egen produktion av motinformation.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.1.4. Civil olydnad utmanar vid behov de beslut som fattats genom den formella demokratiska processen.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.1.5. Individualiseringen av samhället kan leda till att det befintliga systemet stärks.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.1.6. Saltmarschen är ett traditionellt exempel på civil olydnad.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.1.7. Jane Addams har i sin forskning betonat vikten av global kapitalism och marknadsanda för universitetens utveckling.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.1.8. Att fästa den offentliga uppmärksamheten vid samhällsproblem har använts som motivering för civil olydnad.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.1.9. Överdriven praktisk orientering inom den akademiska forskningen gör att samhällsrörelser förhåller sig misstänksamt mot forskning.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

Uppgift 1.2

Följande frågor gäller artikeln av Lonka och Jalonen. Är påståendena rätt eller fel?

1.2.1. Artikeln strävar efter att lyfta fram motiv och bakgrundsfaktorer i anslutning till lagberedningen som inte nödvändigtvis har skrivits ut lagberedningshandlingarna.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.2. Enligt forskarna uttrycker alla expertutlåtanden i alla riksdagsutskott som behandlat lagförslag ett liknande mönster: målen för expertens bakgrundsgrupp jämförs med lagförslagets mål.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.3. Forskningen resulterade i identifieringen av tre element av epistemisk förvaltning. Dessa uttrycker värderingar och normer, aktörer samt identifierad verklighet.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.4. Lonka och Jalonen upptäckte att före pandemin deltog främst aktörer inom social- och hälsovården i beredningen av ändringarna i lagen om smittsamma sjukdomar.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.5. Artikeln utvidgar vår förståelse för hur kunskapsmässiga snedvridningar påverkar det politiskt-administrativa beslutsfattandet.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.6. En av artikelns uppgifter var att utveckla narrativ teori.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.7. De narrativ som utvecklats i artikeln grundar sig på klassisk retorik.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.8. Problemet med lagberedningen är att experterna uppfattar ärendet som behandlas på olika sätt.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.9. Ett viktigt forskningsresultat i artikeln är att man i beslutsfattandet kan identifiera kunskapsmässiga snedvridningar och att expertkunskap till följd av det utgör endast ett element i beslutsfattandet.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.10. Regleringen av smittsamma sjukdomar lämpar sig väl för att granska epistemisk förvaltning, eftersom den behandlar medicinskt verifierad kunskap.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.11. Ett evidensbaserat beslutsfattande kan både hjälpa till att lösa problem som uppstår i samhället och betjäna redan valda politiska riktlinjer.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.12. Olika snedvridningar och intressen är en del av den politiska beslutsprocessen.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.13. Enligt artikeln har expertens förmåga att uppträda en inverkan på huruvida den presenterade informationen uppfattas som tillförlitlig.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.14. Enligt artikeln finns det ett tydligt samband mellan utlåtandena från 2016 och 2020 så att man i utlåtandena från 2020 hänvisade till innehållet i utlåtandena från 2016.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

1.2.15. I många intressebevakningsorganisationers utlåtanden kan man se ett narrativ av särskilt intresse.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

Del 2

I uppgifterna 2.1. – 2.3. ger varje rätt svar +1 poäng, varje obesvarad uppgift 0 poäng och varje fel svar -1 poäng.

Uppgift 2.1

Vilka av följande påståenden beskriver samhällsrörelser enligt artikeln av Eskelinen m.fl.?

2.1.1. Samhällsrörelsernas åsikter beaktas väl i beslutsfattandet.

	Stämmer
x	Stämmer inte
	Jag svarar inte på frågan.

2.1.2. Forskning kan stöda samhällsrörelser i produktionen av motinformation.

x	Stämmer
	Stämmer inte
	Jag svarar inte på frågan.

2.1.3. Samhällsrörelserna byggs upp kring exceptionellt modiga människor.

	Stämmer
x	Stämmer inte
	Jag svarar inte på frågan.

2.1.4. Veblen och Addams presenteras som exempel på forskare som deltar i samhällsrörelser.

	Stämmer
x	Stämmer inte
	Jag svarar inte på frågan.

2.1.5. Enligt artikelns författare borde forskare delta i samhällsrörelser i större utsträckning.

	Stämmer
x	Stämmer inte
	Jag svarar inte på frågan.

2.1.6. Självständighet och statsberoende är en viktig faktor i samhällsrörelserna.

x	Stämmer
	Stämmer inte
	Jag svarar inte på frågan.

2.1.7. Forskare har misstänkts sträva efter att dra nytta av samhällsrörelserns forskning.

x	Stämmer
	Stämmer inte
	Jag svarar inte på frågan.

2.1.8. Kravet på objektivitet och neutralitet inom vetenskap förhindrar aktivism bland forskare.

	Stämmer
x	Stämmer inte
	Jag svarar inte på frågan.

Uppgift 2.2

Är följande påståenden rätt eller fel? (Halme-Tuomisaari & Rapin)

2.2.1. Bruno Latour var jurist och granskade den sociala konstruktionen av lagar.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.2.2. De mänskliga rättigheterna har påverkats av filosofiska synsätt på skillnader och hierarkier mellan människor.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.2.3. I människorättslitteraturen betonas ännu inte allmänt att människor har mänsklig rätt till en ren miljö.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.2.4. De mänskliga rättigheterna utvidgades inte nämnvärt efter andra världskriget.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.2.5. Ecuadors lagstiftning har ansetts vara progressiv med tanke på främjandet av naturens rättigheter, men det har förekommit problem med genomförandet.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.2.6. Det juridiskt sett mest betydande initiativet i anslutning till miljö rätt är en talan som lämnades in till Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) i september 2020.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.2.7. Det finns inga forskningsrön om konsekvenserna av beviljandet, förverkligandet och övervakningen av rättigheter för floder och vattendrag.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.2.8. De mänskliga rättigheterna är föråldrade eftersom de inte har utvecklats i takt med klimatförändringen.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.2.9. Vid FN:s första miljö- och utvecklingskonferens som hölls i Brasilien konstaterades att miljön borde få status som rättssubjekt.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.2.10. Uppendra Baxi anser att beslutsfattande kan enligt John Rawls teori om rättvisa motiveras med tryggheten av generationsöverskridande rättigheter.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

Uppgift 2.3

Är följande påståenden rätt eller fel? (Halme-Tuomisaari & Rapin)

2.3.1. Fallet med floden Whanganui återspeglar ett nytt, posthumanistiskt sätt att definiera de mänskliga rättigheterna.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.3.2. Miljöfrågor och mänskliga rättigheter är lätta att förena.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.3.3. Att integrera miljöfrågor i de mänskliga rättigheterna kan äventyra de mänskliga rättigheternas paradig.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.3.4. Ngaire Naffinens definition av rättssubjekt kan anpassas till det hierarkiska människorättstänkandet.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.3.5. Enligt Halme-Tuomisaari och Rapin borde även vattendrag beviljas status som rättssubjekt.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.3.6. Enligt artikeln åtföljs ställningen som juridisk person av tre element: partsbehörighet, rättsförmåga och rätt till liv.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.3.7. Resultatet av fallet med floden Whanganui är ett bra exempel på vad FN strävade efter med åtgärdsprogrammet Ett årtionde för vatten och liv.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.3.8. Enligt författarna återspeglar Anna Grears tolkning av Descartes tankesätt ett perspektiv där de mänskliga rättigheterna endast tillhör rationella människor.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.3.9. Rätten till vatten erkändes för första gången officiellt som en mänsklig rättighet i en internationell kontext år 2002.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.3.10. Trots fallet med floden Whanganui har domstolarna inte erkänt andra vattendrag som juridiska personer.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

2.3.11. Den talan som ungdomarna lämnat in till Europadomstolen mot 33 stater återspeglar det antropocentriska rättstänkandet.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

Del 3

I uppgifterna 3.1–3.3 ger varje rätt svar +1 poäng, varje obesvarad uppgift 0 poäng och varje fel svar -1/3 poäng. Minuspoäng räknas med två decimalers noggrannhet.

Uppgift 3.1

3.1.1. Välj det alternativ som lämpar sig bäst med tanke på artikeln av Eskelinen m.fl.

	Den akademiska kunskapsproduktionen är objektiv och neutral.
	Den akademiska forskningen är för teoretisk.
x	Den rådande kunskapen är bunden till specifika perspektiv.
	De som har makten uppskattar all information.
	Jag svarar inte på frågan.

3.1.2. Välj det alternativ som lämpar sig bäst med tanke på artikeln av Eskelinen m.fl.

	Demokratin förverkligas i och med öppna val
	Medborgarna måste förbinda sig till de beslut som fattas av representationssystemet.
x	Medborgarna kan utmana demokratiskt fattade beslut genom att agera.
	Information producerad av samhällsrörelser beaktas i beslutsfattandet.
	Jag svarar inte på frågan.

3.1.3. Välj det alternativ som lämpar sig bäst med tanke på artikeln av Eskelinen m.fl.

	I samhället har medborgarna en roll som konsument.
	Medborgarskap förutsätter formell status som medborgare.
x	Medborgarskap är uteslutande.
	En medborgare som deltar är modig.
	Jag svarar inte på frågan.

3.1.4. Välj det alternativ som lämpar sig bäst med tanke på artikeln av Eskelinen m.fl.

x	Civil olydnad innebär att man bryter offentligt och avsiktligt mot bestämmelser.
	Civil olydnad kan motiveras med att man utmanar den tekniska expertmakten.
	Civil olydnad återspeglar moralisk överlägsenhet mot demokratiska handlingar.
	Aktivistundersökning är en underart av civil olydnad.
	Jag svarar inte på frågan.

3.1.5. Hurdant är förhållandet mellan civilkurage och civil olydnad enligt artikeln av Eskelinen m.fl.?

	Civilkurage och civil olydnad är synonyma.
	Civilkurage förutsätter civil olydnad.
	Det finns inget samband mellan civilkurage och civil olydnad.
x	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.1.6. Välj det alternativ som bäst beskriver de viktigaste observationerna i artikeln av Eskelinen m.fl.

	Civilkurage handlar alltid om en individs mod.
x	Civilkurage kan ta sig olika former beroende på kontext.
	Forskarnas civilkurage är ett drag som präglar den nuvarande universitetsvärlden starkt.
	I dagens samhälle är civilkuragets betydelse liten och målet borde vara att minska dess betydelse ytterligare.
	Jag svarar inte på frågan.

3.1.7. Forskare X vill i sin undersökning fästa uppmärksamhet vid dålig behandling av ursprungsbefolkning. På basis av artikeln av Eskelinen m.fl., välj det lämpligaste alternativet

	Forskare X kan klassificeras som aktivistforskare.
x	Forskare X utför framläggande forskning.
	Forskaren X representerar Martha Nussbaums uppfattning om universitetsaktörer.
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.1.8. Det viktigaste draget för den "Baltiska kedjan" för att åstadkomma politisk förändring var enligt artikeln av Eskelinen m.fl.

	att människorna vågade bilda en kedja från Tallinn till Litauen.
x	att människor synliggjorde förtroendet för varandra som en kraft för förändring.
	att människorna tog varandra i händerna och därmed agerade tillsammans.
	att var och en som deltog i bildandet av kedjan gjorde det som en spontan handling.
	Jag svarar inte på frågan.

3.1.9. Vetenskapen, universitetet och forskarna har enligt artikeln av Eskelinen m.fl. särskilda samhällseliga roller och uppgifter. Vilket av följande påståenden motsvarar synpunkterna i artikeln

	Neutralitet och objektivitet i vetenskap är forskarnas sätt att ta ställning samtidigt som de fungerar som aktivister.
x	I en situation där framtiden verkar "flytta på sig", är det viktigt att forskarna deltar i utformningen av den framtida utvecklingen.
	Det samhällseliga aktörskapet gör universitetet till en fortsättning på den globala kapitalismen.
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.1.10. Enligt artikeln av Eskelinen m.fl.

	Konsumentens roll är att förändra samhällets strukturer via marknaden.
	På grund av framtidens oförutsägbarhet blir människans grundläggande värderingar problematiska.
x	Ett kritiskt medborgarskap utmanar också beslut som fattats i demokratisk ordning.
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

Uppgift 3.2. Välj rätt alternativ. (Halme-Tuomisaari & Rapin)

3.2.1. I artikeln nämns Duncan Kennedys syn på den dubbla karaktären av rättspåståenden. Vad innebär detta baserat på texten?

	Rättspåståenden påverkar moraliska, etiska och filosofiska åsikter som godkänts i samhället.
x	Rättspåståendena är samtidigt lag samt moraliska, etiska och filosofiska överväganden som motiverar nya rättigheter.
	Rättspåståenden uppstår utifrån moraletisk filosofisk reflektion.
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.2.2. I artikeln hänvisas utgående från Richard Hiskes tänkande till s.k. "kommande mänskliga rättigheter". Vad menas med dem?

	De utgör en viktig del av de mänskliga rättigheterna som gradvis har utvecklats under de senaste två decennierna.
	De handlar bara om icke-mänskliga varelsers, såsom floders, rättigheter som en del av naturen och skyddar dem.
x	De är på gruppnivå och omfattar även icke-mänskliga rättigheter som gäller framtiden och kommande generationer.

	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.2.3. I artikeln behandlas begreppet generationsöverskridande rättigheter. Vilket av följande påståenden beskriver innehållet i dessa rättigheter?

	De är en del av miljörätten och strävar efter att begränsa individens rättigheter.
	De är rättigheter som grundar sig på moral och som inte är lagmässigt betydelsefulla.
x	De är lagstadgade rättigheter som tillkommer kommande generationer och som tryggar bevarandet av naturen.
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.2.4. Författarna konstaterar i artikeln att "De mänskliga rättigheternas förhållande till sådant som är icke-levande fortfarande är utmanande och teoretiskt underutvecklat". Vad menar de med detta?

	En granskning av de mänskliga rättigheterna borde ha en bättre koppling till miljö rätt.
	Miljörättsliga tvister borde betraktas utifrån den skada som människor orsakas.
	Forskningen om mänskliga rättigheter eller miljö rätt och kritisk rättsforskning har behandlat problemen i fråga om människan och miljön på ett heltäckande sätt.
x	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.2.5. Vilka konsekvenser anser författarna vara möjliga av att bevilja mänskliga rättigheter för den icke-levande naturen? Välj ett alternativ som beskriver innehållet i artikeln.

x	För att begreppet mänskliga rättigheter ska bevara sin betydelse borde människans förhållande till den icke-levande naturen ses som öppet och jämlikt i stället för att vara människocentrerat.
	Utvidgningen av de mänskliga rättigheterna skulle medföra positiva konsekvenser för den icke-levande naturen eftersom det skulle möjliggöra ett bättre skydd av miljön.
	Beviljandet av mänskliga rättigheter för den icke-levande naturen skulle förtydliga de mänskliga rättigheternas allmänna karaktär och skapa en ny grund för internationella avtal.
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.2.6. Guthwirth konstaterar att endast människor kan fungera som tolkar när naturens intressen uttrycks i juridiska termer. Vad betyder det?

	Människor har ett ansvar att skydda miljön.
	Rättssystemet måste fokusera på att trygga människors rättigheter.
x	Även om definitionen av rättssubjekt utvidgas till att också omfatta miljön är det bara människor som kan utnyttja rättssystemet.
	De mänskliga rättigheterna är kollektiva och inte enbart individuella.
	Jag svarar inte på frågan.

3.2.7. Hurdan brytningstid i tänkandet beskriver författarna när de använder rättsfallet i anslutning till floden Whanganui som exempel?

x	Människan är inte separat från miljön
	Som en varning för en okontrollerad utvidgning av de mänskliga rättigheterna.
	Vi är skyldiga att skydda de mänskliga rättigheterna för kommande generationer.
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.2.8. Vilket av dessa exempel som nämns i artikeln beskriver ett posthumanistiskt tänkande?

	Stockholmskonferensen 1972
	Sex ungdomars talan i Europadomstolen mot 33 stater.
	John Knox rapport om hållbar utveckling 2018.
x	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

Uppgift 3.3

Välj det alternativ som beskriver Lonkas och Jalonens artikel.

3.3.1. Narrativ av särskilt intresse

	Framhävs i olika ministeriers utlåtanden
	Står ofta i strid med internationell forskning
x	Betonar enskilda aktörers erfarenheter av problem
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.3.2. Välj det alternativ som lämpar sig bäst med tanke på artikeln

	Artikeln hjälper oss att beskriva kunskapsmässiga snedvridningar i det politiska beslutsfattandet
	Artikeln hjälper oss att förstå kunskapsmässiga snedvridningarna i det politiska beslutsfattandet
	Artikeln hjälper oss att förhindra kunskapsmässiga snedvridningar i det politiska beslutsfattandet
x	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.3.3. Vilket av följande alternativ beskriver bäst vad artikelns rubrik "Beslutsfattandets faktabaserade egenskap som epistemisk förvaltning" hänvisar till?

x	Med hjälp av information strävar man efter att skapa en viss sorts uppfattning om verkligheten
	Beslutsfattandet bereds utifrån det narrativ som får mest understöd
	Epistemisk förvaltning baserar sig på förmågan att förena olika narrativ med varandra
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.3.4. I artikeln konstaterar Lonka och Jalonon att expertutlåtanden skulle kunna fungera som

x	Ett slags datalager enligt vilket information från tidigare utlåtanden kan användas i senare lagberedningsprocesser.
	Ett sätt att utveckla kompetensen hos personer som bereder lagar
	Ett sätt att förebygga spridning av smittsamma sjukdomar eller andra motsvarande krisskapande fenomen
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

3.3.5. Lonka och Jalonon kopplar sin forskning till traditionen av social konstruktivism. I artikeln kan man se detta i att

	De anser att ny information skapas kumulativt ovanpå gammal information
x	De anser att vetenskaplig information inte är separat från experternas sociala kontext
	De kritiserar det politiska systemets sätt att behandla expertuppgifter
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

Del 4

I uppgifterna 4.1. – 4.2. ger varje rätt svar +1 poäng, varje obesvarad uppgift 0 poäng och varje fel svar -1 poäng.

Uppgift 4.1

Är följande påståenden som baserar sig på artikeln av Eskelinen m.fl. rätt eller fel?

4.1.1. Prefixet medborgare hänvisar vanligtvis till innehavarens rätt att delta och kräva politisk jämlikhet.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.1.2. Kritisk reflektion över etablerade relationer mellan kunskap och makt kan förstås som en del av epistemisk olydnad.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.1.3. Att agera med eget ansikte i den mening som Gandhi avser kan jämföras med möjligheten att identifiera sig till exempel med hjälp av socialskyddssignum.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.1.4. Boaventura de Sousa Santos har genom sina skrivelser skapat en tradition av aktivismforskning.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.1.5. "En fungerande demokrati är en icke fungerande demokrati" är ett exempel på friktion som kompletterar den formella demokratiska processen.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.1.6. Deltagande i olika samrådsförfaranden är en typisk form av civilkurage.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.1.7. Civilkurage är inte alltid en fråga om val, ibland finns det inget annat alternativ.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.1.8. I dagens värld är civilkurage av liten betydelse och behövs inte längre.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.1.9. Betydelsen av autonomi i samhällsrörelser framhävs allt mer.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.1.10. Civil olydnad motiveras med att man utmanar den tekniska expertmakten.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

Uppgift 4.2

Följande frågor gäller artikeln av Lonka och Jalonen. Är påståendena rätt eller fel?

4.2.1. Forskningsbaserad information säkerställer att beslutsfattandet är opartiskt och objektivt.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.2. Det centrala i referensramen för epistemisk förvaltning är att beslutsfattarna har tillgång till korrekta fakta.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.3. I den positivistiska vetenskapsuppfattningen är det viktigt att definitionen av gruppen och det gemensamma aktörskapet används för att människor i större utsträckning ska identifiera sig med allmänt accepterade mål.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.4. Referensramen för epistemisk förvaltning grundar sig på samma typ av ontologi som social konstruktivism.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.5. Det väsentliga i referensramen för epistemisk förvaltning är att de experter som används i lagberedningen strävar efter att granska frågorna ur ett helhetsperspektiv.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.6. Alla narrativ för epistemisk förvaltning som nämns i artikeln består av en beskrivning av verkligheten, argumentering av normer och definition av aktörskap.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.7. Epistemisk förvaltning innebär påverkan.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.8. En epistemisk gemenskap delar gemensamma normer.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.9. Erfarenhetsbaserad kunskap utgör ett drag inom karismatisk auktoritet.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.10. Ideologiska synpunkter kan motiveras med vetenskapliga fakta.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.11. I det narrativ som stärker förvaltningens syn beskrivs verkligheten som en upplevelse som är gemensam för alla.

	Rätt
x	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

4.2.12. I artikeln uppfattas information som tolkning.

x	Rätt
	Fel
	Jag svarar inte på frågan.

Del 5

I uppgifterna 5.1–5.5 ger varje rätt svar +1 poäng, varje obesvarad uppgift 0 poäng och varje fel svar -1/3 poäng. Minuspoäng räknas med två decimalers noggrannhet.

Uppgift 5.1.

I Högsta domstolens avgörande (HD 1983 II 159) konstaterar HD att "för att lösa konflikter mellan individer och i samhället finns det en rättsordning som förpliktar till mänskligt samliv. En viktig del av rättsordningen utgörs av rättsbestämmelserna som bestämmer hur konflikter ska lösas och hur avgörandena ska genomföras. Av utkastet till ärendet följer att det kan råda olika uppfattningar om rättvisan och ändamålsenligheten i dessa bestämmelser och avgöranden som grundar sig på dem, och att bestämmelserna delvis kan vara föråldrade. Bestämmelserna i rättsordningen ändras på det sätt som föreskrivs i grundlagen. Med tanke på samhällsfreden kan man inte försvara en sådan stadga där en individ eller grupp i enlighet med ett allmänt godtagbart skäl eller mål för en lag som ska stiftas börjar agera genom att åsidosätta rättsordningen, som om grunden eller målet redan hade godkänts i lagstiftningen."

Bedöm ovan nämnda text utifrån artikeln av Eskelinen m.fl. och välj det lämpligaste alternativet

	HD:s utdrag, liksom även artikeln av Eskelinen m.fl. är ett försvarstal för civilkurage.
x	HD:s ståndpunkt strider mot idén om civil olydnad som framförs i artikeln av Eskelinen m.fl.
	Om forskaren skulle framföra ett synsätt likt det som framförs i HD:s utdrag skulle hen stämplas som aktivistforskare.
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

Uppgift 5.2

Våren 1986 mördades Sveriges premiärminister Olof Palme i Stockholm. Den journalist som då utredde händelsen och utredningen av den blev kontaktad av en grupp som både spårade mördaren och försökte lyfta fram allvarliga brister i myndigheternas formella brottsutredning. Av gruppen fick journalisten förslag om informationsutbyte och annat samarbete. Journalisten förhöll sig dock skeptiskt till förslaget och väddjade till ideologiska konflikter med gruppen – även om journalisten samtidigt insåg att hen delade både målet att ta reda på mördaren och misstroendet mot det officiella undersökningssystemet med gruppen i fråga.

Enligt artikeln av Eskelinen m.fl. uttrycks journalistens ståndpunkt i denna uppställning av:

	Viljan att påvisa civil olydnad.
	Journalistens hierarkiska ställning i förhållande till andra aktörer och den offentliga makten.
x	Viljan och beredskapen att fungera som politisk person i rollen som härskare över sig själv.
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.

Uppgift 5.3 (Halme-Tuomisaari & Rapin)

Välj det alternativ som bäst motsvarar den i artikeln nämnda personens tänkande.

5.3.1. Anthony Langlois

	De mänskliga rättigheternas generationsöverskridande tematik
x	De mänskliga rättigheterna gäller endast levande människor
	De mänskliga rättigheternas dimension utvidgas med tiden
	Något annat
	Jag svarar inte på frågan.

5.3.2. Duncan Kennedy

	De mänskliga rättigheternas generationsöverskridande tematik
	De mänskliga rättigheterna gäller endast levande människor
	De mänskliga rättigheternas dimension utvidgas med tiden
x	Något annat
	Jag svarar inte på frågan.

5.3.3. Christopher Stone

	De mänskliga rättigheternas generationsöverskridande tematik
	De mänskliga rättigheterna gäller endast levande människor
x	De mänskliga rättigheternas dimension utvidgas med tiden
	Något annat
	Jag svarar inte på frågan.

5.3.4. Ratna Kapur

	De mänskliga rättigheternas generationsöverskridande tematik
	De mänskliga rättigheterna gäller endast levande människor
x	De mänskliga rättigheternas dimension utvidgas med tiden
	Något annat
	Jag svarar inte på frågan.

5.3.5. Uppendra Baxi

x	De mänskliga rättigheternas generationsöverskridande tematik
	De mänskliga rättigheterna gäller endast levande människor
	De mänskliga rättigheternas dimension utvidgas med tiden
	Något annat
	Jag svarar inte på frågan.

5.3.6. Anna Grear

	De mänskliga rättigheternas generationsöverskridande tematik
	De mänskliga rättigheterna gäller endast levande människor
x	De mänskliga rättigheternas dimension utvidgas med tiden
	Något annat
	Jag svarar inte på frågan.

5.3.7. Raymond Dennehy

	De mänskliga rättigheternas generationsöverskridande tematik
x	De mänskliga rättigheterna gäller endast levande människor
	De mänskliga rättigheternas dimension utvidgas med tiden
	Något annat
	Jag svarar inte på frågan.

5.3.8. Pedro Arrojo-Agudo

	De mänskliga rättigheternas generationsöverskridande tematik
	De mänskliga rättigheterna gäller endast levande människor
	De mänskliga rättigheternas dimension utvidgas med tiden
x	Något annat
	Jag svarar inte på frågan.

Uppgift 5.4 (Halme-Tuomisaari & Rapin)

Nedan finns ett utdrag ur första paragrafen i första kapitlet i den nuvarande naturvårdslagen, där målen för lagen i fråga fastställs. Läs utdraget och välj därefter det alternativ som på basis av artikeln bäst beskriver förhållandet mellan människa och natur i naturvårdslagen.

1 kap

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

- 1) trygga den biologiska mångfalden,*
- 2) värna naturens skönhet och landskapets värde,*
- 3) främja anpassning till klimatförändringen,*
- 4) stödja hållbart nyttjande av naturtillgångarna och av naturmiljön,*
- 5) öka medborgarnas naturkännedom och miljömedvetenhet,*
- 6) främja naturforskningen.*

För att förverkliga de syften som avses i 1 mom. ska naturvården utformas så att en bevarandestatus som är gynnsam för landets naturtyper och vilda arter kan uppnås och bibehållas.

	Naturen ses i lagen som en självständig juridisk person.
	Naturvårdslagens mål är posthumanistiska.
	Människor är inte ansvariga för naturen.
x	Naturen är inte en självständig juridisk person.
	Jag svarar inte på frågan.

Uppgift 5.5 (Halme-Tuomisaari & Rapin)

I artikeln nämner författarna att miljöfrågorna av många orsaker utmanar de ontologiska grunderna för människorättstänkande. Välj det alternativ som motsvarar de utmaningar som nämns i artikeln.

x	Miljöskyddet ifrågasätter skyddsobjekten för de mänskliga rättigheterna, människocentreringen och rättigheternas varaktighet.
	Miljöskyddet ifrågasätter rättsstatsprincipen och utskottens ställning.
	Miljöskyddet skapar ett behov av att minska antalet frågor som ska skyddas med hjälp av mänskliga rättigheter och begränsa skyddets omfattning.
	Inget av dessa alternativ.
	Jag svarar inte på frågan.